

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Dokumenttyp Riktlinje	Dokumentnamn	Fastställd/upprättad Kommunstyrelsen 2025-06-09 § 97	Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Giltighetstid Tillsvidare
Dokumentansvarig Administrativ chef	Version 1.0	Senast reviderad	Dokumentinformation Dnr 2025/184, 009	Detta dokument gäller för Politik och förvaltning

Innehåll

Inledning.....	1
Syfte.....	1
Genomförande av uppsiktsplikten.....	2
Kommunala verksamheter.....	2
Verksamhet enligt avtalssamverkan.....	2
Verksamhet i gemensam nämnd.....	3
Kommunalförbund	3
Stiftelserna.....	3
Delägda bolag.....	4
Bilaga. 1 Plan för kommunstyrelsens arbete med uppsiktsplikten.....	5

Inledning

Kommunstyrelsen har en lagstadgad uppsiktsplikt enligt 6 kap. 1 § kommunallagen. Vilket innebär att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över avtalssamverkan som sker enligt kommunallagen 9 kap 37 § eller enligt annan lag eller författning.

Styrelsen ska likaså ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap 2 – 6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet ligger på en övergripande nivå och innebär att kommunstyrelsen ska följa upp om verksamheten lever upp till fullmäktiges fastställda mål, om verksamheten följer de lagar och regler som ska tillämpas på området och om verksamheten håller sig inom sin budgetram.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att klargöra vad kommunstyrelsens uppsiktsplikt innebär, vad den inriktas mot, vilken information som behövs och hur den praktiskt genomförs.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen har utifrån uppsiktsplikten rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar.

Kommunstyrelsen kan även fatta följande beslut:

- Begära in yttranden och upplysningar från berörda verksamheter
- Begära kompletterande uppgifter kring en specifik fråga
- Ge kommunchefen i uppdrag att initiera en fördjupad uppföljning
- Lämna förslag till kommunfullmäktige om eventuella förändringar.

Uppsiktsplikten innebär dock inte att kommunstyrelsen ska gå in och granska enskilda ärenden hos nämnder, bolag med flera. Detta gäller särskilt andra nämnders myndighetsutövning, tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda. I dessa ärenden får inte kommunstyrelsen agera.

I bilaga 1 följer en plan för hur kommunstyrelsen arbetar med uppsiktsplikten under året.

Ansvar

Uppsiktsplikten gäller hela kommunstyrelsen och kan inte delegeras till en enskild förtroendevald eller till förvaltningen. Det innebär att ledamöterna har ansvar för att hålla sig informerade om verksamheterna i tillräcklig utsträckning för att säkerställa att verksamheterna uppfyller lagstiftning, författningar och den kommunala styrningen. I sammanhang där inte hela kommunstyrelsen deltar ska rapportering av väsentlig information ske till hela styrelsen, exempelvis genom protokoll eller information på sammanträde. Kommunstyrelsens ordförande ansvarar för att utrymme för sådan rapportering ges.

Uppgiften att operativt leda och samordna arbetet med uppsikt ligger hos kommunchef på kommunstyrelsens uppdrag.

Genomförande av uppsiktsplikten

Kommunala verksamheter

Kommunstyrelsens ansvar för att utöva uppsikt över övriga kommunala verksamheter framgår i kommunstyrelsens reglemente. Uppsiktsplikten är nära sammankopplad med kommunstyrelsens uppgift att styra, leda och samordna kommunens verksamheter i stort.

Uppsikten utövas i huvudsak inom ramen för planerings- och uppföljningsprocesser. I månads- och delårsrapporter samt vid årsredovisningen görs en bedömning av hur väl organisationen uppfyller sitt grunduppdrag gentemot kommuninvånarna samt ekonomisk uppföljning.

En del i uppsikten är vidare att kommunstyrelsen får del av:

- Månads- och delårsrapporter samt årsredovisningar
- Handlingar och protokoll från sammanträden
- Verksamhetsrapporter
- Arbete med intern kontroll
- Kommunrevisionens olika granskningsrapporter
- Eventuella domar eller beslut från tillsynsmyndigheterna
- Annan information av väsentlig karaktär som förmedlas av kommunchef och avdelningschefer vid kommunstyrelsens sammanträden

Verksamhet enligt avtalssamverkan

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över avtalssamverkan som sker enligt kommunallagen 9 kap 37 § eller enligt annan lag eller författning. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt omfattar samtliga samverkansavtal. Kommunstyrelsen ska rapportera befintliga och nya avtal som avser avtalssamverkan till kommunfullmäktige. Rapportering sker i samband med årsredovisningen.

Kommunstyrelsens uppsikt över avtalssamverkan utövas i första hand genom att ta del av och granska sammanställning över kommunens avtalssamverkan.

Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över kommunens avtal med andra kommuner eller region om avtalssamverkan. Förteckningen ska innehålla följande:

- Kontaktperson för varje avtalsområde
- Vilken verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet
- Vilka kommuner eller region som avtalet har ingåtts med
- Om avtalet ger möjlighet till extern delegering och om denna möjlighet har utnyttjats

Förvaltningen rapporterar sammanställningen till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen.

Verksamhet i gemensam nämnd

Kommunstyrelsens ska ha löpande uppsikt över verksamhet som sker i gemensam nämnd enligt kommunallagen 9 kap. 37 §.

Kommunstyrelsens uppsikt över gemensam nämnd utövas i första hand genom att ta del av:

- Handlingar och protokoll från nämndernas sammanträden
- Nämndens budgetplan
- Nämndens årsrapport
- Nämndens arbete med intern kontroll
- Revisorernas olika granskningsrapporter

Detta innebär att samtliga nämnder löpande till kommunstyrelsen ska skicka in ovanstående handlingar.

Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över gemensamma nämnder. Förteckningen ska innehålla kontaktperson för varje nämnd.

Kommunalförbund

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap 2 – 6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsens uppsikt över kommunalförbunden och samordningsförbund utövas i första hand genom att ta del av:

- Protokoll från direktionernas sammanträden
- Förbundens budgetplaner/affärsplaner
- Förbundens delårsrapporter och årsredovisningar
- Förbundens arbete med intern kontroll
- Revisorernas olika granskningsrapporter

Detta innebär att samtliga kommunalförbund och samordningsförbund löpande till kommunstyrelsen ska skicka in ovanstående handlingar.

Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över kommunalförbund och samordningsförbund som kommunen är medlem i. Förteckningen ska innehålla kontaktperson för varje förbund.

Stiftelserna

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap 2 – 6 §§.

Kommunstyrelsens uppsikt över stiftelsen utövas i första hand genom att ta del av:

- Verksamhetsplaner
- Verksamhetsberättelserna
- Stiftelsernas delårsrapporter och årsredovisning enligt ekonomikontorets anvisningar

Det innebär att stiftelsen löpande till kommunstyrelsen ska skicka in ovanstående handlingar.

Delägda bolag

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap 2 – 6 §§.

Kommunstyrelsens uppsikt över delägda bolag utövas genom att ta del av:

- Protokoll från ägarsamråd och årsstämma
- Bolagens delårsrapporter och årsredovisning
- Revisorernas olika granskningsrapporter

Det innebär att delägda bolag löpande till kommunstyrelsen ska skicka in ovanstående handlingar.

Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över kommunens delägda bolag. Förteckningen ska innehålla kontaktperson.

Bilaga. 1 Plan för kommunstyrelsens arbete med uppsiktsplikten

Område där kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikt	När	Hur och vad	Kommentar
Kommunal verksamhet	Löpande	Kommunstyrelsen tar del av: • Verksamhetsrapporter • Delårsrapporter och årsredovisningar • Handlingar och protokoll från sammanträden • Arbete med intern kontroll • Kommunrevisionens olika granskningsrapporter • Eventuella domar eller beslut från tillsynsmyndigheterna • Annan information av väsentlig karaktär	Kommunchef och avdelningschefer ansvarar för redovisning.
Avtals-samverkan	Delårsrapport för perioden januari – augusti samt årsredovisning	Granskning av sammanställning över kommunens avtalssamverkan	Förvaltningen ansvarar för att hålla en förteckning över avtalssamverkan.
Gemensam nämnd	Löpande	Kommunstyrelsen tar del av: • Handlingar och protokoll från nämndernas sammanträden • Nämndens budgetplan • Nämndens årsrapport • Nämndens arbete med intern kontroll • Revisorernas olika granskningsrapporter	Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över gemensamma nämnder.
Kommunal-förbund	Löpande	Kommunstyrelsen tar del av: • Protokoll från direktionernas sammanträden • Förbundens budgetplaner/affärsplaner • Förbundens delårsrapporter och årsredovisningar • Förbundens arbete med intern kontroll • Revisorernas olika granskningsrapporter	Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över kommunalförbund och samordningsförbund.
Stiftelserna	Delårs-rapporter och årsredovisning	Kommunstyrelsen tar del av: • Verksamhetsplaner • Verksamhetsberättelserna • Delårsrapporter och årsredovisningar	Stiftelserna ansvarar för redovisning och att löpande skicka in handlingar.
Delägda bolag	Löpande	Kommunstyrelsen tar del av: • Protokoll från ägarsamråd och årsstämma • Bolagens delårsrapporter och årsredovisning • Revisorernas olika granskningsrapporter	Förvaltningen ansvarar över att hålla en förteckning över kommunens delägda bolag.